

Vergaderjaar 2021–2022

36 126

Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer

Nr. 5

VERSLAG

Vastgesteld 6 juli 2022

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer als volgt verslag uit te brengen. Onder het voorbehoud dat de hierin gestelde vragen en gemaakte opmerkingen voldoende zullen zijn beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

Algemeen

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer. Zij complimenteren de regering met de proactieve aanpak en het streven naar techniekonafhankelijke wetgeving. Zij hebben geen verdere vragen of opmerkingen bij het wetsvoorstel.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende wetsvoorstel. Voornoemde leden hebben nog een enkel vraag.

In de memorie van toelichting staat beschreven dat in plaats van dat de student het studentenreisproduct zelf stop dient te zetten bij een daarvoor bestemde ophaalautomaat het studentenreisproduct automatisch stop wordt gezet via de backoffice op het moment dat de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) aan de Regisseur Studenten Reisrecht doorgeeft dat de betreffende student niet meer over reisrecht beschikt. De leden van de CDA-fractie willen graag weten wanneer DUO hier toe over gaat. Tevens horen zij graag van de Minister wat de stand van zaken is rondom het voorkomen van OV-boetes vanwege het met terugwerkende kracht uitschrijven van studenten, waardoor zij nooit wisten dat ze hun studentenreisproduct stop moesten zetten? Hoe verhouden deze maatregelen zich ten opzichte van dit wetsvoorstel?

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer. Zij hebben hierover nog enkele vragen.

In de memorie van toelichting valt te lezen dat door de techniek die met het nieuwe betaalsysteem gepaard gaat, studenten hun studentenreis-product niet altijd meer zelf stop hoeven zetten. De leden van de SP-fractie lezen dit zo dat er nog wel gevallen denkbaar zijn waarin een student zelf zijn studentenreisproduct moet stop zetten en vragen de Minister of dit het geval is. Als dit het geval is, zijn deze leden benieuwd in welke gevallen studenten wel of niet hun studentenreisproduct zelf stop moeten zetten en waarom er niet is gekozen om in alle gevallen het studentenreis-product automatisch stop te zetten wanneer het reisrecht vervalt.

De leden van de SP-fractie vragen zich daarnaast af op welk moment DUO aan de Regisseur Studenten Reisrecht (RSR) doorgeeft dat de betreffende student niet meer over het reisrecht beschikt. In het verleden is hier wel eens onduidelijkheid over geweest. Is het wanneer de student al zijn studiepunten heeft behaald, of wanneer de student zijn diploma in ontvangst neemt? De leden van de SP-fractie willen de Minister vragen om hier duidelijkheid over te verschaffen en ervoor zorg te dragen dat mbo-scholen, hogescholen en universiteiten dezelfde procedures hanteren, zodat het voor de student duidelijk is wanneer zijn reisrecht vervalt.

De leden van de SP-fractie zien deze wetswijziging als een positieve verandering en het is belangrijk dat deze wijziging goed wordt gecommuniceerd naar studenten. In de memorie van toelichting lezen deze leden dat de communicatie door verschillende partijen, waaronder DUO, RSR en de vervoerders dient te worden verstrekt en dat de communicatie zorgvuldig op elkaar zal worden afgestemd. De leden van de SP-fractie vragen wat dit betekent. Worden onderwijsinstellingen hier ook bij betrokken? Deze leden kunnen zich namelijk voorstellen dat instellingen hier ook een goede rol in kunnen vervullen. Daarnaast vragen zij op welke manier studenten nog meer worden benaderd om hen te informeren over deze wijziging en vragen de Minister om hier iets concreter over te zijn dan nu in de memorie van toelichting staat beschreven.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavig wetsvoorstel. Voornoemde leden hebben enkele vragen ter verduidelijking.

De leden van de GroenLinks-fractie lezen dat het nieuwe betaalsysteem tot gevolg heeft dat studenten het studentenreisproduct niet altijd meer zelf hoeven stop te zetten. Voornoemde leden zijn verheugd om te lezen dat hiermee de dalende lijn in het aantal OV-boetes naar verwachting door zal zetten.

Toch lezen de leden van de GroenLinks-fractie dat dat niet voor alle OV-boetes zal gelden. Zo geeft de Minister als voorbeeld een student in het hoger onderwijs die niet wordt ingeschreven bij een opleiding, omdat hij niet aan de vooropleidingseisen voldoet maar al wel van DUO een reisvoorziening toegekend heeft gekregen naar aanleiding van een aanvraag. Als de student in die periode wel met het studentenreisproduct heeft gereisd, ontvangt hij een of meerdere OV-boetes. Kan de Minister toelichten waarom het in dit geval niet mogelijk is om het studentenreis-product ook te laten stopzetten via de backoffice, als bekend is dat de student niet is ingeschreven?

Is het ook mogelijk om een automatischer stop door de backoffice toe te laten passen, als studenten een tijdje naar het buitenland gaan in het kader van hun studie?

De leden van de GroenLinks-fractie lezen dat gedurende de overgangsperiode er zowel studenten zijn die gebruikmaken van de oude OV-chipkaart als studenten die (ook) gebruikmaken van de nieuwe vormen voor

OV-betalen. Is het mogelijk om gedurende de overgangsperiode coulanter te zijn voor studenten die gebruikmaken van een oude OV-chipkaart en deze vergeten stop te zetten en hierdoor te maken krijgen met een boete? Zo nee, waarom niet?

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van wijziging van de Wet studiefinanciering 2000 in verband met de invoering van nieuwe betaalmethoden in het openbaar vervoer. Genoemde leden vinden het goed dat de wet met deze wetswijziging geactualiseerd en toekomstbestendig wordt. Naar aanleiding van de wijziging van de wet hebben de leden van de ChristenUnie-fractie een enkele vraag.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat met dit wetsvoorstel en de techniek waarmee het nieuwe betaalsysteem gepaard gaat, verwacht wordt dat het aantal ov-boetes verder zal dalen. De genoemde leden zijn blij met deze ontwikkeling, want nog altijd moeten veel (oud-) studenten een boete betalen. Toch kan een student nog altijd een ov-boete krijgen, bijvoorbeeld als een student niet wordt ingeschreven bij een opleiding, maar wel een DUO-reisproduct heeft aangevraagd. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de Minister wat hij nog meer kan doen om het aantal OV-boetes op dit punt verder terug te dringen? Kan met de nieuwe techniek bijvoorbeeld ook het reisproduct automatisch worden stopgezet wanneer de duur van het reisproduct is verlopen?

De voorzitter van de commissie,
Michon-Derkzen

De griffier van de commissie,
De Kler